

«У нашай краіны няма іншага выйсця, як рабіць стаўку на інтэлект»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«Акадэмія навук БССР з навуковымі інстытутамі, школамі і кірункамі стваралася пад канкрэтныя задачы і галіны велізарнай імперыі — Савецкага Саюза. Мінск нярэдка становіўся піянерам для ўвасаблення ў жыццё многіх прагрэсіўных ідэй. Але... распад Саюза прынёс імгненны разрыў навуковых і народна-гаспадарчых сувязяў, што паставіла многія НДІ на мяжу выжывання, — казаў Прэзідэнт. ...Я добра памятаю, як казалі пра тое, ці патрэбна невялікай незалежнай краіне свая Акадэмія навук. Ці, можа, прасцей усе разабручыць дашчэнту, распрадаць напрацоўкі, будынкі, фонды — прэзэнтэнтаў было шмат. А затым, калі разбагацеем, купляць патрэбныя тэхналогіі і тавары за межамі краіны», — успомніў кіраўнік дзяржавы.

ТЭОРЫЯ І ПРАКТЫКА

Аднак у краіне ўсё ж вырашылі адрадіць навуковую галіну, у далейшым прыйшлі яшчэ да адной высновы — неабходна ствараць сувязь паміж вытворчасцю і навукай.

Сёння даследаванні і распрацоўкі ў краіне выконваюць 460 арганізацый, у іх працуюць 28 тысяч чалавек, адзначыў Аляксандр Лукашэнка. Толькі Нацыянальная акадэмія навук узаемадзейнічае з вучонымі з 93 дзяржаў, на яе базе дзейнічаюць 42 міжнародныя даследчыя цэнтры. «Гэта была вельмі жорсткая лінія з майго боку і маё патрабаванне да кіраўніцтва Акадэміі навук. Вы, напэўна, заўважылі: любая мая паездка за межы краіны — побач са мной вучоны, — дадаў Прэзідэнт. — Такім чынам, **навука зарабляла для краіны, для вытворчасці, і зараблялі самі вучоныя. Гэты шлях будзе адным з прыярытэтаў у будучай пяцігодцы».**

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што спраўдана навука павінна перш за ўсё служыць людзям, паліпаўшае якасць іх жыцця. Кіраўнік дзяржавы звярнуў увагу, што дзякуючы навукоўцам Беларусь на сусветнай арэне ведаюць як краіну, дзе робяць самыя вялікія самазвалы і здабываюць калійную руду, вырабляюць лазеры і оптаэлектроніку, мікрасхемы і электрычны транспарт, паскоранымі тэмпамі развіваюць сферу інфармацыйных тэхналогій, выконваюць высокатэхналагічныя хірургічныя ўмяшанні, выпускаюць сучасныя лекавыя прэпараты. У Беларусь таксама асвойваецца энергія мірнага атама, вучоныя краіны стварылі ўласную даследчую станцыю ў Антарктыдзе, удзельнічаюць у рабоце на Вялікім адронным калідары. Рэспубліка нароўні з буйнымі краінамі ўвайшла ў лік касмічных дзяржаў, што два гады таму дазволіла прасесці ў Мінску Міжнародны кангрэс Асацыяцыі ўдзельнікаў касмічных палётаў.

«Усе гэтыя дасягненні красамоўна сведчаць пра тое, што **абраная дзяржавай стратэгія комплекснай сістэмнай падтрымкі навукі была правільная. Так будзе і далей**, — заявіў кіраўнік дзяржавы. — Любую навінку

неабходна як мага хутчэй патэнтаваць і ўкараняць. Вытворчасці не зможуць быць паспяховымі, калі ўжо сёння не будуць на крок наперадзе канкурэнтаў. І ў гэтай навукова-прамысловай гонцы менавіта вучоны — галоўны саюзнік вытворцы. У нашай краіны — не самай багатай на прыродныя рэсурсы — няма іншага выйсця, як рабіць стаўку на інтэлект».

Аляксандр Лукашэнка таксама адзначыў, што Беларусь сёння адносіцца да ліку краін з высокім узроўнем навуковага патэнцыялу. А ў рэйтынгу добрых краін (Good Country Index) рэспубліка займае 54-е месца сярод 153 дзяржаў. «Болей за трэць нашага экспарту складае навукаёмістая і высокатэхналагічная прадукцыя. Летася сваім інтэлектам мы зарабілі амаль \$15 млрд. Калі б мы да гэтых яркіх інвацыійных распрацовак дадалі трошкі якасці ў вытворчасці (не толькі ў прамысловасці, гэта і сельскай гаспадаркі датычыцца), мы б не проста павысілі сваю канкурэнтаздольнасць на рынках — мы б былі лідарамі», — перакананы Прэзідэнт.

ПРЫЦЯГНУЦЬ МАЛАДЫХ

Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што адна з галоўных задач беларускай навукі — забяспечыць пераемнасць. «Нам трэба разумна і прагматычна ацэньваць уласныя перспектывы. **Задача нумар адзін — забяспечыць пераемнасць.** Не будзе пераемнасці, будзем па-бандыцку ламаць, а потым энэоўку будаваць — гэта проста глупства, гэта немагчыма. У нас няма на гэта фінансавых рэсурсаў, каб зламаць дашчэнту, а потым энэоўку пачынаць будаваць. Таму давайце разам падумаем, як зрабіць навуковы шлях для нашых маладых людзей больш прывабным», — прапанаваў Аляксандр Лукашэнка.

Не менш, чым фінансавае стымуляванне, важны інстытут настаўніцтва, лічыць кіраўнік дзяржавы. «Я заўсёды казаў вучоным: вы толькі тады станеце вялікімі, калі пасля сябе пакінеце дзясяткаў такіх, як вы, якія працягнуць тое, што вы пачалі», — падкрэсліў ён.

Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу, што многія краіны, арыентаваныя на тэхналагічнае лідарства, маюць навуковых спецыялістаў, якія шукаюць на міжнародных алімпіядах і спаборніцтвах таленавітых юных матэматыкаў, хімікаў, праграмістаў і пераманваюць іх да сябе. Паводле яго слоў, калі малады чалавек з'ездзіў, павучыўся і вярнуўся ў родную Беларусь кваліфікаваным спецыялістам, які валодае найноўшымі ведамі і тэхналогіямі, — гэта будзе вітацця.

Сярод іншых задач — развіццё навуковай і інвацыйнай дзейнасці ў рэгіёнах. **«У абласных і раённых гарадах трэба ствараць больш умоў для працы навукоўцаў»**, — лічыць Прэзідэнт.

Беларускі лідар заявіў, што чакае ад навуковай сферы стварэння і прасоўвання новых пунктаў росту для ўсёй эканомікі. Паводле яго слоў, дзяржаўныя рэсурсы будуць

сканцэнтраваны на развіцці найбольш важных і значных кірункаў навукі, эканомікі і сацыяльнай сферы.

НАПЯРЭДАДНІ НАРОДНАГА СХОДУ

Аляксандр Лукашэнка разлічвае, што прапановы навукоўцаў стануць падмуркам чарговай пяцігадовай праграмы развіцця краіны. «Мая сустрэча менавіта ў гэты перыяд з вамі перш за ўсё тлумачыцца тым, што **мы напярэдадні**

вельмі важнага мерапрыемства (Усе-беларускага народнага сходу), якое вызначыць лёс краіны на наступную пяцігодку. Я вельмі хачу, каб вы не проста падключыліся да распрацоўкі новай пяцігадовай праграмы і прагну-ць развіцця нашай дзяржавы. Я хачеў бы, каб прапановы нашых навукоўцаў сталі падмуркам гэтай праграмы. Каб яна была рэальнай і выканальнай. Гэта галоўнае, чаму ў гэты перыяд я ў сёнах нашай Акадэміі навук», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Прэзідэнт таксама адзначыў, што ў навуковым асяроддзі заўсёды было шмат інашудумцаў, і ён сам гэта вітаў. «Але тым не менш абсалютна перакананы, маю адпаведныя факты, што большасць нашых навукоўцаў — гэта разумныя, таленавітыя, здольныя людзі. Здольныя ацаніць сітуацыю і зрабіць правільныя высновы. Але гэтага мала. Здольныя паўплываць на іншых. Я перакананы, што такіх у нас большасць», — падкрэсліў беларускі лідар.

Удзельнікі сустрэчы пацкаваліся, якія важныя задачы стаяць перад дзяржаўнай эканомікай у будучыні. «Эканамічная бяспека — гэта галоўная заданая эканомікі», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

«Я думаю, усім зразумелыя асноўныя кірункі развіцця нашай эканомікі, не хачу засяроджвацца на гэтай дыскусіі, яна будзе насіць, хутчэй, практычны характар, чым тэарэтычны. Хоць да месца сёння гаварыць аб эканамічнай тэорыі. Але гэтак пастае я хачеў бы перавесці ў плоскасць рэформаў, — прадоўжыў Прэзідэнт. — Чаму рэформаў? Таму што ўсе альтэрнатыўшыкі зусім нядаўна крычалі — рэформы, рэформы...

Праўда, адзін палітолаг напісаў: усе крычаць пра рэформы, а якія рэформы? Ніхто не можа напісаць, якія. Скажу вам, што пры цяперашняй уладзе, вядома ж, мы будзем ісці сваім шляхам, як ішлі чвэрць стагоддзя, і рэфармаваць нашу эканоміку».

«Успомніце, што было чвэрць стагоддзя таму, і што мы маем цяпер, — заўважыў кіраўнік дзяржавы. — Я тады яшчэ прапаноўваў — давайце не будзем нічога ламаць, бо мы стайм на плячах гігантаў. І трэба развіваць тое,

што ёсць. У нас ёсць МАЗ, БелАЗ, сельскае гаспадарка, якая развіваецца?... «Нічога не трэба ламаць, а трэба развіваць тое, што маем». Пры гэтым ён заўважыў, што крытычна ставіцца да тых крыкуноў, якія паўтараюць аб прыватызацыі буйных беларускіх машынабудуйных прадпрыемстваў.

МАКСІМАЛЬНА ЗАДЗЕЙНІЧАЦЬ ЭЛЕКТРЫЧНУЮ ЭНЕРГІЮ

У ходзе размовы з вучонымі кіраўнік дзяржавы пазітыўна ацаніў намаганні беларускіх распрацоўшчыкаў у плане развіцця электратэхнікі, за якой будучыня на планеце.

Прэзідэнт адзначыў, што чакае ад беларускіх вучоных сучасных, інвацыійных прапаноў па дадатковым выкарыстанні электрычнасці, якая неўзабаве будзе выпрацоўвацца ад Беларускай атамнай электрастанцыі. «Атамная электрастанцыя — гэта прарыў, частка нашай незалежнасці», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. Ён звярнуў увагу: у краіне паслядоўна нарошчываецца спажыванне электраэнергіі як для бытавых патрэб, так і для галін народнай гаспадаркі. Для гэтага прымаюцца і стымуляцыйныя меры. **«Усёды будзем рабіць ухіл на электрычнасць»**, — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

«Вы нам падкажаеце тое, што мы, можа быць, не бачым — дзе можна гэтую энергію выкарыстоўваць, — звярнуўся кіраўнік дзяржавы да удзельнікаў сустрэчы. — Трэба смалей ісці.

Прапаноўвайце рашэнні. Рашэнні на будучыню, якія забяспечаць наш суверэнітэт і незалежнасць. У нас сапраўды бліскучыя навукоўцы, якія могуць цуды тварыць».

Аляксандр Лукашэнка таксама падкрэсліў правільнасць прынятага ў свой час рашэння аб ўзвядзенні АЭС у Беларусі. «Няпроста тады мне было прымаць гэтак рашэнне па будаўніцтве атамнай станцыі, у адзіночку ішоў. Сёння шмат хто ўжо згодны: правільна, што мы пабудавалі гэтую сучасную станцыю. Будзем выкарыстоўваць яе па ўсіх кірунках», — сказаў ён.

«Займацца сваімі адкрыццямі і вынаходствамі нам трэба. Дзякуючы гэтаму мы асвойваем і энергію мірнага атама на нашай першай атамнай электрастанцыі. Гэта адна з прычын ціску на нас. У Польшчы можна планаваль (новую станцыю ім амерыканцы пабудуюць), а нам нельга. Фінляндзіі можна будаваць атамныя рэактары, а нам нельга», — звярнуў увагу Аляксандр Лукашэнка.

Ён таксама заўважыў, што атамныя станцыі працуюць і вакол Беларусі (па некалькі аб'ектаў у Расіі і Украіне), аднак, нягледзячы на гэта, на краіну ўсё роўна ажыццяўляецца ціск у пытанні будаўніцтва сваёй АЭС. «Без мяне ці са мной вы зразумеете, што такое атамная станцыя. Гэта не толькі вялікае дасягненне і танная энергія. Гэта найвялікшая бяспека для нашай краіны», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу на важнасць гуманітарнай бяспекі дзяржавы. «Не ўсё ў нашым жыцці вымяраецца грашыма. Хачу звярнуць вашу увагу на тое, што сярод навуковых прыярытэтаў выдзелена гарантыванне бяспекі дзяржавы, у тым ліку гуманітарнай», — сказаў беларускі лідар.

Ён падкрэсліў: прадстаўнікі навуковай сферы — моцны нацыя. «Памятаеце, што **навукоўцы-гуманітары сваімі даследаваннямі і напрацоўкамі павінны кансалідаваць беларускае грамадства.** Кожны з нас павінен усведамляць, якой працай беларускі народ атрымаў сваю дзяржаўнасць і права самому вырашаць лёс. Нельга гэта страціць, — заявіў Аляксандр Лукашэнка. — Хто мы? Адкуль? Куды ідзем? Адказы на гэтыя пытанні нашы дзеці павінны атрымліваць не толькі ад дзядоў — ад нас павінны атрымліваць, ад старэйшых, нашых навукоўцаў, выкладчыкаў, настаўнікаў. Праблем там вышэй за дах».

Прэзідэнт звярнуў увагу: грамадзтва павінна дысцыплінаваць павінны выключыць нават гіпатэтычную магчымасць падвойных стандартаў пры ацэнцы гістарычных падзей, паставіць трывалы заслон падтасоўцы або скажэнню тых фактаў, на якіх грунтуецца традыцыйная каштоўнасці.

«Ніхто, акрамя нас, не зацікаўлены ў тым, каб мы былі моцнай суверэннай і незалежнай краінай. Краіндай, дзе паважаюць мінулае, цэнзяць сучаснасць і ўпэўненыя ў будучыні, таму што абавяраюцца на патрыятызм і айчыныны навуковыя школы», — рэзюмаваў ён.

Парламенцкі дзённік

«БЕСЦЫРЫМОННАЯ І НЯЗГРАБНАЯ СПРОБА ЎМЯШАЛЬНІЦТВА ВА ЎНУТРАНЬЯ СПРАВЫ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ»

Так падчас брыфінгу ў парламенце старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па міжнародных справах Андрэя Савіных назваў рэзалюцыю Сейма Літвы аб прызнанні Святланы Ціхановскай выбраным лідарам Беларусі.

«Яна (рэзалюцыя. — **Зв.**) сведчыць аб недарэчнасці намаганняў літоўскага боку ў жаданні надаць дадатковую вагу і значнасць сваёй палітычнай пазіцыі», — заявіў дэпутат.

Па словах Андрэя Савіных, літоўскія дэпутаты, якія прагала-ставалі за гэта рашэнне, прадэманстравалі «поўнае грэбаванне стандартамі добрасуседства, здаровага сэнсу і элементарнай парламенцкай этыкі».

«Іх дзеянні ставяць пад сумненне і дыскрэдытуць усе прапаны аб знешнім пасрэдніцтве, паказваючы рэальна, а не дэкларатыўны сэнс», — дадаў Андрэй Савіных.

Марыя ДАДАЛКА.

Меркаванне

Павел САПОЦЬКА:

«КАНСАЛІДАЦЫЯ ГРАМАДСТВА — ГЭТА ПРАЦА...»

Наша размова з дырэктарам Нацыянальнага гістарычнага музея Беларусі Паўлам САПОЦЬКАМ адбылася адразу пасля вялікай музейнай планёркі. З яе ж і пачалася размова.

— Павел Міхайлавіч, што вы-рашалі?

— Пытаннўя зараз набіраецца гэтулькі, што часам ловіш сябе на думцы: адно толькі прагавор-ванне іх зойме процьму часу. Ва ўмовах, якія стварылі для ўсіх нас COVID-19, шмат што з традыцый-най арганізацыі працы засталася збоку. І нарады, пасяджэнні ў большасці сваёй — таксама. Адап-ведна, многія звычайныя тэмы расцягнуліся на пэўны час. А жыццё патрабуе ўсё большай рухлівасці. Сёння, пагадзіцеся, як ніколі патрэбны хуткасці, сёння нельга стаяць на месцы і не спрабаваць зазірнуць у будучыню. І мяне часам здзіўляе, калі адбываецца падмена паняццяў, і творчая інтэлігенцыя губляе сябе ў справах, якія не павінны быць ёй уласцівы, якія не фарміруюць памкненні грамадства да стваральнай працы, да кансалідацыі інтарэсаў.

— У вас досыць вялікі калектў...
— Нацыянальны гістарычны музей — гэта яшчэ і шэраг філіялаў, кожны з якіх з'яўляецца адлюстраваннем таго ці іншага кірунку ў гіс-торыка-асветніцкай працы. Усе пляц філіялаў таксама працуюць на пашырэнне ўяўленняў нашага грамадства пра гісторыю, культуру Айчыны. І сёння, калі і колькасць наведвальнікаў іншая — нашмат меншая, чым у ранейшыя гады, калі многа ў каго крыніцамі асветы становяцца вуліцы, мітынгі і публістацыі, нам трэба шукаць новыя формы ўзаемадзеяння з рознымі сацыяльнымі групамі.

— І ў чым гэта выўяляецца?
— Стараемся інтэнсіфікаваць працу над рознымі новымі экс-пазіцыямі, выстаўкамі. Нацыянальны гістарычны музей даўно і досыць прафесійна паказвае рэтрспектывы беларускай культуры, беларускага мастацтва. Не абмінулі мы і 100-годдзе Купалаўскага тэатра. Заходзячы на гэтую гісторыка-тэатральную выстаўку, спа-сцігайце — і вы адкрыеце шмат цікавага, пазнаёміцеся са многімі постацамі беларускага тэатра. Пачала работу выстаўка «Геала-кацыя Мінск. Графіка XX ст.», прымеркаваная да Дня горада. На ёй прадстаўлена каля 30 жывапісных і графічных работ са збору Нацыянальнага гістарычнага музея Рэспублікі Беларусь, сярод якіх можна ўбачыць знаёмыя лакацыі, плошчы і вуліцы беларускай сталіцы. Гэта своеасаблівае рэтрспектыва апошніх 200 гадоў іс-навання Мінска, дзе кожны перыяд адметны сваімі асаблівасцямі, знакавымі для гараджан падзеямі.

— У музеі багатыя калекцыі нумізматыкі, прадметаў мас-тацтва...

— І мы думаем, актыўна працуем над тым, каб як мага шырэй распаветсі пра гэта не толькі тысячам гараджан, а і жытхрам усёй краіны.

— Ці хапае на гэта высілкаў той каманды, якая запў-няе навінамі сайт Нацыянальнага гістарычнага музея — <http://www.histmuseum.by?>

— Так, сайт, электронныя камунікацыі — гэта вельмі важна. Мы актыўна працуем у сацыяльных сетках. Вось і сёння на планёрцы звярталіся да тэмы інтэрнэт-суправаджэння нашай паўсядзёйнай работы, шырэйшага інфармавання пра новыя выстаўкі. Ёсць у нас, як я лічу, унікальная экспазіцыя — «Беларусь XVI—XVIII стагод-дзяў у партрэтах і геральдыцы». Так шырока гэтая тэма нідзе не адлюстравана. І, зразумела, шмат хто з аматараў гісторыі да яе не дайшоў. Не ведаюць пра такое багацце інфармацыі, пра магчы-масць шмат цікавага ўбачыць на ўласныя вочы. Значыць, патрэбна пра яе пісаць сістэмна — і ў друкаваных медыя, і ў сацыяльных сетках. Патрэбны і добры альбом на гэтую тэму. Такія крокі — гэта яшчэ і доказ таго, што Беларусь гістарычна багатая, што ў нас захавалася шмат красамоўных артэфактаў, якія ўзвышаюць нашу нацыю, нашу краіну.

Дарэчы, навідавоку, што Нацыянальны гістарычны музей ак-тыўна займаецца выдывацкай дзейнасцю... І гэта ў апошні час падштурхоўвае нас да своеасаблівай «рэвізіі» ўласных фондаў, уласных збораў. Мы не проста выпускаем альбомы. Хоць маем і досыць сімпатыйныя вялікі альбом, які распаўвадае пра наш музей увогуле. Зусім нядаўна выдалі ў «Беларускй Энцыклапедыі імя Петурса Броўкі» альбом «І рай, і боль на Песеннай Зямлі...». Бела-русь вачыма мастакоў 1920—1930-х гадоў». Кніга і зроблена шы-коўна, і рэпрэдукцыі работ з нашай мастацкай калекцыі, сабраныя разам — усё гэта не можа не прыцягваць увагу. Вачны толькі, каб і пра саму кнігу, і следам пра тое, што гэтыя скарыбы захоўваюцца менавіта ў Нацыянальным гістарычным, шмат хто даведваўся. Адных прэзентацый з нагоды выдання альбома, відаць, мала.

— Чаму б не паказаць альбом у віртуальнай прасторы?
— Сапраўды, гэта добрая ідэя. І мы, пэўна, сумесна з «Беларус-кай Энцыклапедыяй» наладзім такі віртуальны прагляд. Створым магчымасці віртуальна пагартаць старонкі выдання, пазнаёміцца з адметнымі вываамі нашых працшчаруў.

Нядаўна мы пачалі выдываць штоквартальны часопіс «Беларускі музей». Вышла ўжо два выпускі. Спадзяёмся на доўгае жыццё гэтага медыйнага праекта. І верым, што часопіс таксама будзе адным са складнікау аб'яднання музейнай грамадскасці.

Гутарыў Мікола РАЎНАПОЛЬСКІ.
Фота Яна ХВЕДЧЫНА,

Віншуем!

Дзеці — яго зямны лёс

Вядомаму расійскаму пісьменні-ку, актыўнаму грамадскаму дзея-чу Альберту ЛІХАНАВУ 13 верас-ня спяўняецца 85 гадоў.

Юбілей слыннага Чалавека адна-чаюць удзячныя чытачы, педагогі, бацькі і ў Беларусі. Чаму? Таму, што кнігі Альберта Ліханава ёсць ці не ва ўсіх нашых бібліятэках, уключаючы і сямейныя зборы найбольш запатра-баванай літаратуры.

Звыш сотні кніг А. Лі-ханава выйшлі на розных замежных мовах. Я аса-біста пераклаў на бела-рускую мову яго шчымы-выя аповесці «Дзючынка Усёадно» і «Мамчын сын-ок». А мінская школьні-ца Оля Кулюкіна стала пераможцай міжнарод-нага конкурсу «Чыта-ем Альберта Ліханава». У Маскве з рук пісьме-нніка Оля атрымала збор яго твораў. Журналістам патлумачыла: «Аднойчы мама прынесла з кнігарні раман Альберта Анатоле-віча «Зламанае лялька». Я чытала яго ўсю ноч, не магла ада-рвацца. Пасля прачытала раман «Ні-хто», аповесць «Ляжачы не б'юць», «Рускія хлопчыкі»...

Да ацэнкі кніг Альберта Ліханава маглі б далучыцца тысячы беларускіх школьнікаў. А яшчэ многія беларускія дзеці, якія ведаюць, што такое хваробы, інваліднасць, сірочтва, маглі б раска-заць, які Альберт Анатолевіч нястомна дабрачынік, верны сябар дзяцей, у не-чым пакрыўджаных лёсам. Пра свайго расійскага сябра за ўсіх іс скажу я.

З Альбертам Анатолевічам мы раз-ам працуем на ніве дзіцячых фондаў

ужо больш за трыццаць гадоў. Савецкі дзіцячы фонд стварыў некалі ён. Паз-ней мы, дзетфондаўцы былых савецкіх рэспублік, аб'ядналіся ў Міжнародную асацыяцыю дзіцячых фондаў. Разам праводзім валанцёрскія з'езды, пле-нумы, сходны, на якіх абменьваемся вопытам дабрачыннай справы, пад-трымліваем адзін аднаго, мабілізуем агульныя намаганні па дапамозе на-шым падапечным.

Прывяду адзін прыклад. Калі здары-лася чарнобыльская бяда, Альберт Ана-толевіч Ліханаў адзін з першых прыехаў у Беларусь. Ён здолеў знайсці спонса-ра, каб закупіць для дзіцячага цэнтра рэабілітацый патрэбныя медпрыборы. Арганізаваў ваенныя транспартныя самалёты для вывазкі на адпачынак і лячэнне дзяцей Беларусі ў пятына-цаць краін свету. За сваё бескарыслі-вае служэнне дзецям, асабісты ўклад у духоўнае, маральнае выхаванне на-шых спадчыннікаў Альберт Ліханаў узнагароджаны Ордэнам Францыска Скарыны.

Пра ўзнагароды пісьменніка, ака-дэміка Расійскай акадэміі адукацыі, ганаровага прафесара ўніверсітэтаў Кірава, Белгарада, Святрдлоўска, Цю-мені, Санкт-Пецярбурга, Сока (Японія) можна было б распаўвадаць вельмі доў-га. Скажу толькі, што імя Альберта Лі-ханава ўнесена ў спіс выдатных еўра-пейцаў XXI стагоддзя.

Альберт Ліханаў стаяў ля вытокаў распрацоўкі і прыняцця Канвенцыі аб правах дзіцяці ў ААН. Го-рача падтрымліваў пры-няццё ў Беларусі закона «Аб правах дзіцяці». Так-сама Альберт Анатолевіч не адзін раз бываў на пле-нумах Беларускага дзіця-чага фонду, у паездках па нашых школах-інтэрна-тах, сямейных дзіцячых дамах. Быць побач з ім, слухаць яго вобразныя, глыбокія прамовы — і ду-хоўны ўрок, і асалода ад глыбокіх думак, вобраз-най мовы.

У дзень юбілею хо-чацца пажадаць Альбер-ту Анатолевічу Ліханава моцнага здароўя, невычарпальнага натхнення для добрых спраў, новых літаратурных твораў для ўдзячных чы-тачоў. Жыццё, як вучыў Леў Талстой, вымяраецца не гадамі, а чалавечнас-цю. Дык хай жа паходня чалавечнасці, запаленая і для яго самога, і для мільё-наў дзіцячых душ, будзе нязгісна.

Уладзімір ЛІПСКІ,
лаўрэат Дзяржаўнай прэміі
Рэспублікі Беларусь,
старшыня праўлення Беларускага
дзіцячага фонду,
член Прэзідыума Міжнароднай
асацыяцыі дзіцячых фондаў.

Слова — чытачам «Звязды»

Валерый МАЛАШКА:

«ЗАЎСЁДЫ ХОЧАЦА АНАЛІТЫКІ І ГРУНТОЎНАСЦІ»

— А палове шостай раніцы я ўжо адкрываю навіны на сваім мабільным і чытаю, што адбылося ў краіне, све-це. Газеты я часцей за ўсё прагорт-ваю. Яны не могуць канкураваць з інтэрнэт-выданнямі ні па насыча-насці, ні па апераўтыўнасці.

Мне падабаецца, што ў «Звяздзе» ў кожным нумары дзецца чытатна на першай старонцы. Можна даведаць-ца, што чалавек думае, як ён рэагуе на тую ці іншую палітычную сітуа-цыю.

Мне цяжка разважаць пра адну газету, прасцей сказаць, што мяне прыцягвае ў перыёдыцы. Заўсёды вабіць паляр